

Facebook i en visualiseringskurs

Mario Romero och Pernilla Josefsson

Detta kapitel beskriver implementeringen av Facebook som alternativ kommunikations- och informationskanal i en visualiseringskurs för ingenjörer. Sociala nätverkstjänster, framför allt Facebook-grupper, har ökat tillgängligheten för studenterna att konsumera, dela och producera innehåll. Studenterna kommunicerar sina prestationer till lärare, klasskamrater samt synliggör resultaten utanför klassen.

Bakgrund

Detta kapitel behandlar implementeringen av en social nätverkstjänst (Facebook) som en alternativ kommunikations- och informationskanal på kursen Informationsvisualisering (6 hp) vid Kungliga Tekniska högskolan. Kursen är årligt återkommande och ges i programmen människa-datorinteraktion, datavetenskap och som del av ett fristående masterspår. Informationsvisualisering som ämne handlar om konsten

att hjälpa människor illustrera idéer genom data. Studenterna lär sig bland annat relevanta teorier, visuella strukturer samt olika interaktionsmodeller. Vidare använder studenterna verkliga data som de genom olika programmeringsspråk samt visualiseringsbibliotek bygger om till fullt fungerande visualiseringsprojekt.

Kursen ges i en modern fysisk studio vilken benämns Visualization Studio VIC. Här rymms den senaste teknologin för bland annat modellering samt för att interagera med realtidsgrafik. Sedan kursen startades (2013) har skolans officiella lärplattform använts tillsammans med andra digitala lösningar. Framför allt har Facebook kommit att bli en integrerad del av användningen. I detta kapitel kommer vi därför att diskutera erfarenheter och upplevelser speciellt i relation till användningen av Facebook.

Evidens

Tidigare forskning har visat att användning av sociala medier i undervisningssammanhang både kan ge positiva och negativa effekter. De forskningsresultat som pekar på positiva effekter av användningen ger ofta uttryck för att en ny sorts kommunikation mellan lärare och studenter stöds (se Bosch 2009, Lampe m.fl., 2011).

Några av de rapporterade negativa effekterna är att studenternas användning snarare handlar om socialisering, logistisk och moralisk support, än är kopplat mot akademiska syften (Madge 2009, Selwyn 2009). Även om de faktorer som forskningen hittills tittat på inte alltid har en mätbar effekt på lärandet, eller är direkt kopplade mot en effektivare utbildning, så kan de fortfarande utgöra viktiga faktorer för att etablera en konstruktiv lärandemiljö. Ytterligare ett perspektiv på användning, vilken också kan tas i beaktan, ses i Josefsson m.fl. (2015) där studenterna använder sociala medier för att bygga upp ett nätverk av kontakter för att förbereda sin egen framtida karriär.

Med målsättningen om att få en större insikt i studenternas syn på användningen av Facebook och de olika kommunikationskanalerna som används under den aktuella kursen, så har vi distribuerat enkäter löpande under sex års tid. Enkäterna har i sin utformning varit strukturerade samt innehållit både öppna frågor samt frågor där studenterna värderat sin egen användning av sociala medier och skolans officiella lärplattformar. I tillägg har semi-strukturerade intervjuer hållits där vi har efterfrågat studenternas upplevelse kring sociala medier samt lärplattformarna. Vi har särskilt frågat om deras

upplevelser kring användningen av Facebook som en plattform för kommunikation, samarbete och distribuering av information.

Digitalisering

Kursens upplägg grundas på teorier om aktivt lärande och är influerad av teorier från Jean Piaget och den konstruktivistiska skolan. Det vill säga, studenter konstruerar aktivt sin egen kunskap genom projekt, både individuellt och i grupp. De delar sedan sina erfarenheter och kunskaper med varandra. Kursen är därför i första hand projektorienterad där läraren i sin roll bistår studenterna genom att välja material, skapa förståelse, diskutera ämnet samt pröva och värdera färdigheter och förmågor. Som en del av detta arbete har flera olika digitala plattformar använts för att stödja studenterna i sitt kunskapsbildande. Som nämnt inledningsvis har Facebook-grupper utgjort en mötesplats. Här har vi framför allt använt Facebook för att kommunicera och koordinera projekt och event mellan kursdeltagare, lärare och anställda vid VIC-studion. Skolans officiella lärplattform KTH Social har också använts, och då primärt för att kommunicera till allmänheten och informera om tillfällen då allmänheten är välkommen på

besök. Sedan introduktionen av Canvas vid KTH publiceras kursens uppgifter, läsmaterial, prov, föreläsningmaterial med mera här. Tidigare årskullar använde den då aktuella läroplattformen KTH Bilda för detta ändamål. Upplevelsen är att Canvas erbjuder en bättre skräddarsydd lösning för att navigera mellan kursmaterial än tidigare plattformar. Canvas möjliggör också effektivare utannonseringar från läraren till studenterna.

Flera olika offentliga och digitala plattformar har också använts under kursens gång, bland annat Google Slides, Google Forms, Mentimeter, GitHub. Vi är också medvetna om att studenterna använder ytterligare digitala lösningar för att kommunicera med varandra, så som Trello och Slack.

Resultat

Studenterna rapporterar att de använde lärplattformarna vid spridda tillfällen under kursen för att ta del av kursens innehåll, scheman, m.m, och Facebook-gruppen för mer kontinuerlig uppdatering kring kursen. Problem upplevda av studenterna, som rapporterats genom enkäter och intervjuer, handlar framför allt om hur information struktureras på Facebook och hur denna

synliggörs för den enskilde studenten. Genom att information som lagts upp på Facebook visas i omvänd kronologisk ordning har det stundtals varit svårt för studenterna att spåra information som de söker efter. Funktionerna och designen av Facebooks gränssnitt har dock förändrats genom åren. Exempelvis har tabbar tillkommit vilket har påverkat möjligheterna till ökad struktur. Trots dessa förändringar är strukturen inte så uppenbar som den skulle kunna vara för att uppfylla studenternas förväntningar på en digital lärplattform.

Resultat från samanställning av enkäter och intervjuer visar att studenterna reflekterat över möjligheten till ökad öppenhet gentemot omgivningen, som ett resultat av Facebook-användningen. Enligt studenterna själva har öppenheten höjt nivån på deras prestationer under kursen och ökat deras incitament till att lära sig mer.

Lärdomar

Implementeringen av sociala medier, och då framför allt Facebook, har ökat tillgängligheten för studenterna att konsumera, dela och producera innehåll. Användandet har också möjliggjort för studenterna att kommunicera

sina prestationer, både till lärare, klasskamrater samt att synliggöra resultaten utanför klassen. Detta är något som de själva upplever som viktigt och framhåller som prestationshöjande. Ytterligare en aspekt vilken möjliggörs av användningen av Facebook-grupper är den direkta tillgången till tidigare års studenter. Dessa får tillgång till nyheter och lanseringar av projekt. Studenterna uppmuntras också aktivt att dela kunskap med tidigare kursdeltagare. Slutligen, genom användningen av sociala medier (t.ex. LinkedIn) har studenterna uppmuntrats att kontakta de författare vars forskningsartiklar vi läst under kursens gång, för att kommunicera runt den aktuella forskningen. Sammantaget lär sig studenterna att bli en aktiv del av ett kunskapssamhälle där sociala medier har central betydelse.

Litteratur

Bosch, Tanja. E. (2009). Using online social networking for teaching and learning: Facebook use at the University of Cape Town. *South African Journal for*

Communication Theory and Research, 35(2), s. 185–200.

Josefsson, Pernilla, Hrastinski, Stefan, Pargman, Daniel & Pargman, Teresa C., (2015). The student, the private and the professional role: Student's social media use. *Education and Information Technologies* 21 (6), s. 1583-1594.

Lampe, Cliff, Wohn, Donghee Yvette, Vitak, Jessica, Ellison, Nicole B., & Wash, Rick. (2011). Students use of Facebook for organizing collaborative classroom activities. *International Journal of Computer-Supported Collaborative Learning*, 6 (3), s. 329-347.

Madge, Clare, Meek, Julia, Wellens, Jane, & Hooley, Tristram. (2009). Facebook, social integration and informal learning at university: 'It is more of socializing and talking to friends about work than for actually doing work'. *Learning, Media and Technology*, 34(2), s. 141–155.

Selwyn, Neil (2009). Faceworking; exploring student's education-related use of Facebook. *Learning, Media and Technology*, 34(2), s. 157-174.